

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

17.03.2016

м. Черкаси

№13-р/к

Справа № 03-23-01/16

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Черкаського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 03-23-01/16 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції виконавчим комітетом Геронимівської сільської ради (вул. Мічуріна, 1, село Геронимівка, Черкаський район, Черкаська область, 19601, ідентифікаційний код юридичної особи 03368166) та подання з попередніми висновками від 18.02.2016 № 41/03-пв,

В С Т А Н О В И Л А:

Розпорядженням адміністративної колегії Черкаського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 10.02.2016 № 2-рп/к розпочато розгляд справи за ознаками вчинення порушення виконавчим комітетом Геронимівської сільської ради законодавства про захист економічної конкуренції передбаченого пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у створенні комунальному підприємству Геронимівської сільської ради "Благоустрій" умов для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

У ході розгляду справи встановлено.

Відповідно до статті 2 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Геронимівська сільська рада та її виконавчий комітет утворені відповідно до Конституції України та Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", в своїй діяльності керується Конституцією України та чинним законодавством України.

Відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" Геронимівська сільська рада та її виконавчий комітет в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які проживають на території с. Геронимівка, та державних інтересів, проводять у життя рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечують дотримання законності та правопорядку.

Виконавчим органом Геронимівської сільської ради, відповідно до статей 11, 51 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", є виконавчий комітет, місцезнаходження: вул. Мічуріна, 1, село Геронимівка, Черкаський район, Черкаська область, 19601.

Виконавчий комітет Геронимівської сільської ради є юридичною особою згідно виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців серії АД №345790 від 21.05.1997, ідентифікаційний код юридичної особи 03368166.

У розумінні абзацу одинадцятого статті 1, статті 5 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" виконавчий комітет Геронимівської сільської ради є органом місцевого самоврядування.

Відповідно до Законів України "Про житлово-комунальні послуги" та "Про місцеве самоврядування в Україні" повноваження щодо встановлення тарифів, у тому числі, на централізоване водопостачання, водовідведення, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій надані виключно органам місцевого самоврядування.

Згідно зі статтею 7 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг належить визначення виконавця житлово-комунальних послуг відповідно до цього Закону в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства; укладання договорів з підприємствами різних форм власності та/або виконання житлово - комунальних послуг.

Згідно із статтею 31 Закону України "Про житлово-комунальні послуги":

- виконавці (виробники) здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів;
- органи місцевого самоврядування встановлюють тарифи на житлово-комунальні послуги в розмірі не нижче економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво (надання).

Відповідно до частини першої статті 73 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Отже, рішення, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території села підприємствами, організаціями та установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

Відповідно до наданих повноважень рішенням Геронимівської сільської ради від 26.04.2004 № 15/1 "Про створення комунального підприємства при сільській раді" створено комунальне підприємство Геронимівської сільської ради "Благоустрій" (надалі – КП ГСР "Благоустрій" або Підприємство) та визначено його виконавцем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у межах села Геронимівка.

До 01.07.2015 у с. Геронимівка діяли тарифи на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення затверджені рішенням виконавчого комітету Геронимівської сільської ради від 30.07.2012 №32 "Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення комунальному підприємству Геронимівської сільської ради "Благоустрій" (надалі – Рішення 1).

Рішенням виконавчого комітету Геронимівської сільської ради від 08.06.2015 №28 "Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення комунальному підприємству ГСР "Благоустрій" (надалі – Рішення 2) затверджені тарифи на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення у с. Геронимівка, які введені в дію з 01.07.2015.

Постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 "Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги" (зі змінами) затверджено Порядок формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення (надалі - Порядок).

Цей Порядок визначає механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення.

За результатами аналізу наданих Геронимівською сільською радою розрахунків тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення на підставі яких були затверджені тарифи на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення Рішенням 2,

територіальним відділенням встановлено, що порядок їх формування не відповідає Порядку.

Відповідно до пунктів 10, 11 Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення здійснюється ліцензіатами відповідно до річних планів ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів витрат ресурсів. Річні плани ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення складаються окремо за видами діяльності на підставі фактичних за останні п'ять років та прогнозованих обсягів централізованого водопостачання та водовідведення з урахуванням укладених із споживачами договорів та інших техніко-економічних факторів.

У той же час, Підприємство листом від 18.08.2015 №241 повідомило, що: *"... тарифи, що діють на підприємстві, розраховані на підставі фактичних даних за 2014 рік та річні плани обсягу виробництва і надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення у підприємства відсутні"* (мовою оригіналу).

Таким чином, Підприємством здійснено розрахунки тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення без складання річних планів, зазначене не відповідає вимогам пунктів 10, 11 Порядку.

При цьому, Підприємством при розрахунку тарифів на послуги з централізованого водопостачання закладено обсяг водопостачання у розмірі 131370 м³, що на 11030 м³ менше фактичного обсягу 2014 року (142400 м³).

Так, пунктом 12 Порядку передбачено, що розрахунки тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення проводяться шляхом ділення суми річних планованих витрат повної собівартості та річного планованого прибутку на планований річний обсяг централізованого водопостачання та водовідведення, визначений річними планами згідно з пунктом 11 Порядку.

Як вже було зазначено, Підприємством не склалися річні плани ліцензованої діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, при цьому будь – яких підтверджуючих документів чи обґрунтованих пояснень щодо причин зменшення обсягу водопостачання та закладення такого обсягу до розрахунку тарифів на послуги з централізованого водопостачання, територіальному відділенню Підприємством надано не було.

Таким чином, обґрунтовані підстави для зменшення обсягу водопостачання у Підприємства були відсутні.

Отже, застосування Підприємством заниженого обсягу водопостачання, розрахованого не у відповідності до пункту 11 Порядку, призвело до збільшення вартості тарифу на централізоване водопостачання для споживачів.

Крім того, Підприємство у розрахунок тарифу на послугу з централізованого водовідведення заклало прогнозований обсяг електроенергії у розмірі 32585 кВт, що на 6625 кВт більше фактичного обсягу 2014 року (25960 кВт).

При цьому, пунктом 22 Порядку передбачено, що до складу планованої виробничої собівартості включаються, у тому числі, витрати, пов'язані з використанням електроенергії для технологічних потреб, що визначаються виходячи з обсягів підйому та/або подачі води, пропускання стічних вод, їх очищення, норм питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів, установлених відповідно до галузевих нормативів та вимог законодавства з урахуванням особливостей технологічних процесів, які застосовуються на відповідному підприємстві, діючих цін (тарифів) на паливно-енергетичні ресурси. Обсяг таких витрат визначається з урахуванням витрат на зумовлену електромагнітною незбалансованістю електроустановок технологічно шкідливу циркуляцію електричної енергії між джерелами електропостачання та приймачами змінного електричного струму (у разі відсутності приладів обліку її потужність визначається відповідно до нормативів).

КП ГСР "Благоустрій" листом від 19.10.2015 № 305 пояснило, що *"Взв'язку зі зношеністю обладнання на каналізаційно-насосних станціях №2 по вул. Вернигори та №3 по вул. Лесі України, відсутності резервного обладнання, дуже значною замуленості колекторів, що призводить до збільшення часу відкачування колектора більш ніж у 2-ва рази, та в зв'язку з тим, що в тариф не закладено жодногокапітального ремонту цих станцій, було вирішено збільшити прогнозовані витрати електроенергії..."* (мова оригіналу).

Зазначене пояснення Підприємства щодо закладення у розрахунок тарифу на послугу з централізованого водовідведення збільшеного обсягу електроенергії суперечить пункту 22 Порядку та не доводить обґрунтованість такого збільшення.

Листом від 19.10.2015 № 305 Підприємство повідомило, що постановою Черкаського районного суду Черкаської області від 09.10.2015 № 707/1947/15-а рішення виконавчого комітету Геронимівської сільської ради від 08.06.2015 № 28 "Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення комунальному підприємству ГСР "Благоустрій" скасовано та визнано незаконним. Оскільки, зазначена постанова в апеляційному суді оскаржена не була, вважати такою що набрала законної сили.

Отже, наразі у с. Геронимівка діють тарифи з централізованого водопостачання та водовідведення, затверджені Рішенням 1.

На вимогу територіального відділення, Геронимівська сільська рада листом від 13.11.2015 № 1124/02-09 надала розрахунки діючих тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення.

За результатами аналізу наданих розрахунків тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, територіальним відділенням встановлено, що порядок їх формування не відповідає Порядку.

Так, у наданому розрахунку тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення Підприємством зазначено, що усі планові витрати розподіляються пропорційно виробничій собівартості обсягу наданих послуг. Зазначене не відповідає пункту 22 Порядку, оскільки ним передбачено, що змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати, які відносяться до прямих матеріальних витрат планованої виробничої собівартості, повинні розподілятися між видами діяльності пропорційно прямим витратам.

Рішенням адміністративної колегії територіального відділення від 30.12.2015 №81-р/к дії комунального підприємства Геронимівської сільської ради "Благоустрій" щодо розрахунку тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, формування яких не відповідає Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, передбаченого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 "Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово - комунальні послуги" (із змінами), визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції. На КП ГСР "Благоустрій" накладено штраф та зобов'язано надати виконавчому комітету Геронимівської сільської ради на затвердження розрахунки тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, порядок формування яких відповідатиме Порядку.

Таким чином, затверджені виконавчим комітетом Геронимівської сільської ради тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення для споживачів села Геронимівка Рішеннями 1 та 2, не відповідають вимогам Порядку, що в свою чергу створило умови для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції комунальним підприємством Геронимівської сільської ради "Благоустрій", яке надає зазначені послуги у селі Геронимівка.

Відповідно до статті 17 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, будуються на засадах їх підпорядкованості, підзвітності та підконтрольності органам місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 17 Закону України "Про захист економічної конкуренції" забороняються дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, що полягають у створенні умов для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Такі дії виконавчого комітету Геронимівської сільської ради щодо прийняття рішень від 30.07.2012 №32 "Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення комунальному підприємству Геронимівської сільської ради "Благоустрій" та від 08.06.2015 №28 „Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення комунальному підприємству ГСР "Благоустрій", якими затверджено комунальному підприємству Геронимівської сільської ради "Благоустрій" тарифи на послуги з

централізованого водопостачання та водовідведення, що розраховані без дотримання Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, передбаченого постановою Кабінету Міністрів України "Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово - комунальні послуги" від 01.06.2011 № 869 (зі змінами), кваліфікуються як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у створенні комунальному підприємству Геронимівської сільської ради "Благоустрій" умов для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідачеві у справі, відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України 29.06.1998 №169-р), копію подання з попередніми висновками у справі для надання своїх зауважень направлено з супровідним листом відділення від 18.02.2016 № 03/331.

На подання з попередніми висновками у справі виконавчий комітет Геронимівської сільської ради зауважень не надав.

Виходячи із викладеного, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", статтею 48 Закону України "Про захист економічної конкуренції", пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами і доповненнями, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Черкаського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

В И Р І Ш И Л А:

1. Визнати дії виконавчого комітету Геронимівської сільської ради (вул. Мічуріна, 1, село Геронимівка, Черкаський район, Черкаська область, 19601, ідентифікаційний код юридичної особи 03368166) щодо прийняття рішень від 30.07.2012 №32 "Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення комунальному підприємству Геронимівської сільської ради "Благоустрій" та від 08.06.2015 №28 "Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення комунальному підприємству ГСР "Благоустрій", якими затверджено комунальному підприємству Геронимівської сільської ради "Благоустрій" тарифи на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що розраховані без дотримання Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, передбаченого постановою Кабінету Міністрів України "Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово - комунальні послуги" від 01.06.2011 № 869 (зі змінами) порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 7 статті 50, статтею 17 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у створенні комунальному підприємству Геронимівської сільської ради "Благоустрій" умов для вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Зобов'язати виконавчий комітет Геронимівської сільської ради усунути порушення, а саме: затвердити тарифи на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення комунальному підприємству Геронимівської сільської ради "Благоустрій", порядок формування яких відповідатиме Порядку формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, передбаченому постановою Кабінету Міністрів України "Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово - комунальні послуги" від 01.06.2011 №869 (зі змінами), про що повідомити територіальне відділення у **тримісячний строк** з дня отримання рішення адміністративної колегії Черкаського обласного

територіального відділення Антимонопольного комітету України з наданням належним чином засвідчених копій документів, що підтверджує факт виконання зобов'язання.

Відповідно до частини другої статті 56 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рішення та розпорядження органів Антимонопольного комітету України, голів його територіальних відділень є обов'язковими до виконання.

Рішення може бути оскаржено до господарського суду в двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії,
в. о. голови відділення

Л.Б. Гітман